

ICT-professionaliteit: de CEN Technical Committee TC 428

Het hoeft geen betoog dat de digitalisering van onze maatschappij een grote impact heeft. De ICT-beroepsgroep omvat slechts 4,5% van de beroepsbevolking, de impact op onze maatschappij is echter factoren groter. Om de digitalisering in goede banen te leiden is de ontwikkeling van ICT-professionaliteit van groot belang.

De CEN/TC 428 technical committee is verantwoordelijk voor alle aspecten van standaardisatie met betrekking tot de ICT-professionalisering in alle sectoren, zowel publiek als privaat. De scope van CEN/TC 428 omvat ten minste activiteiten die verband houden met vier belangrijke bouwstenen voor ICT-professionaliteit:

- 1) Beroepsethiek
- 2) Competenties (o.a. het e-CF raamwerk en de ICT Role Profiles)
- 3) Onderwijs, training en certificatie (o.a. ook erkenning van informeel leren)
- 4) Bodies of Knowledge

In het werkprogramma van de CEN/TC 428 commissie is dit als volgt beschreven:

- Definitie, onderhoud en evolutie van digitale professionele competenties in alle sectoren, altijd kijkend naar de huidige bedrijfsacceptatie en nieuwe opkomende technologieën en trends als deze relevant worden voor het ICT-beroep als geheel (bijvoorbeeld beveiliging, fin tech, cloud, blockchain).
- Interactie met bestaande frameworks.
- Richtsnoeren t.b.v. de ontwikkeling van curricula.
- ICT Professionele Rol Profielen.
- Richtlijnen voor de toepassing van de gepubliceerde normen.
- ICT Body of Knowledge (BoK).
- Ontwikkeling van een onderwijs- en certificeringsmodel.
- Ontwikkeling van een duurzame ethische code in de steeds veranderende ICT-wereld.

Alle conceptuele ontwikkelingen zullen consistent en onderling gerelateerd zijn.

De NEN-normcommissie 365002 volgt en levert actief input op de normalisatieprocessen bij de CEN/TC 428. Daarnaast dient de normcommissie als netwerk op het gebied van ICT-professionaliteit, waarbinnen kennis wordt opgebouwd en gedeeld.

Hyperlinks:

- CEN/TC 428 - ICT Professionalism and Digital competences
https://standards.cen.eu/dyn/www/f?p=204:7:0::::FSP_ORG_ID:1218399&cs=1600F0DD849DA04F3E3B900863CB58F72
- NEN commissie 365002 - ICT Professionaliteit en Digitale Vaardigheden
<https://www.nen.nl/Home/ICT-professionaliteit-en-digitale-vaardigheden.htm>

De vier bouwstenen voor ICT-professionaliteit

De CEN/TC 428 technical committee is verantwoordelijk voor alle aspecten van standaardisatie met betrekking tot de ICT-professionalisering in alle sectoren. Er zijn vier belangrijke bouwstenen benoemd voor ICT-professionaliteit en deze worden hieronder beknopt toegelicht.

Bouwsteen: beroepsethiek

In april 2018 is een CEN/TC 428 project gestart met de volgende titel: Professional ethics - constructing a cornerstone for ICT Professionalism across Europe. Het doel van het project is om een praktische toepassing te bieden van een ethisch kader, relevant voor en ter ondersteuning van ICT-professionals in heel Europa.

- Digital Ethics zijn brede verklaringen die de visie, missie en doelstellingen van beroepsgroepen schetsen en vaak worden weergegeven als leidende beginselen die van toepassing zijn op het beroep in zijn geheel.
- Gedragscodes richten zich op de beroepspraktijk en kunnen handhavingsregels en sanctieprocedures bevatten, ze worden meestal geïmplementeerd op nationaal niveau en besturen effectief de professionele praktijk binnen de nationale context.

Projectstatus:

Het project is net gestart. De eerste meeting van de Expert Workgroup vond plaats op 30 januari 2019 bij IT Professionalism Europe (ITPE) in Brussel. De volgende onderwerpen kwamen aan de orde:

- Waarom ICT-beroepsethiek belangrijk is
- Samenwerking met de Europese Commissie en CEN TC 428-initiatieven
- Ervaringen uitwisselen tussen organisaties
- Workshop over het opstellen van een ethische code

Namens het KNVI heeft PP Verroen zitting in de commissie. Het zal nog geruime tijd duren voordat er deliverables te bewonderen zijn.

Het onderwerp beroepsethiek is niet nieuw. Onder leiding van CEPIS werd in 2016 al een Special Interest Network (SIN) gestart m.b.t. Digitale ethiek en gedragscodes. Ter oriëntatie treft u een CEPIS pagina aan die enkele voorbeelden laat zien van aangesloten leden.

<https://www.cepis.org/index.jsp?p=2849&n=2986>

CEN-downloads:

- nog geen

Bouwsteen: Competenties

De activiteiten binnen deze bouwsteen zijn al in 2006 begonnen en hebben geleid tot het ontwikkelen van e-CF, het European e-Competence Framework.

Het European e-Competence Framework (e-CF) is een raamwerk van 40 competenties die worden toegepast op de werkplek voor informatie- en communicatietechnologie (ICT), waarbij een gemeenschappelijke taal wordt gebruikt voor vaardigheden, kennis en bekwaamheidsniveaus.

In 2016 werd e-CF een Europese Norm: EN 16234-1. e-CF is de standaard voor digitale competenties die in heel Europa wordt toegepast. e-CF zorgt voor een uniforme metaal voor management, professionals, HRD en opleiders in alle sectoren.

Binnen e-CF is het begrip e-Competentie als volgt gedefinieerd:

Het aangetoonde vermogen om kennis, vaardigheden en attituden toe te passen voor het bereiken van waarneembare resultaten.

Naast het e-CF raamwerk zelf zijn ook een set van 30 ICT Professional Role Profiles ontwikkeld. Door e-CF competenties toe te passen bij de constructie van ICT-rolprofielen, biedt dit raamwerk een hulpmiddel en startpunt voor e-CF-toepassingen voor individuen en organisaties die willen werken met de e-CF-standaard.

Namens IT-Staffing heeft Bramjan Mulder een zetel in de e-CF Expert Group.

Projectstatus:

- In 2016 is e-CF 3.0 uitgegeven als CEN standaard: NEN-EN 16234-1:2016 (Engels, niet gratis)
- In augustus 2018 zijn de 30 European ICT Professional Role Profiles gepubliceerd.
- De revisie van e-CF 4.0 is in concept gereed. In maart/april 2019 vindt een consultatieronde plaats.
- In de 2e helft van 2019 zal e-CF versie 4.0 verschijnen als CEN standaard.

CEN downloads:

- e-CF versie 3.0: CWA 16234:2014 (gratis)
<http://www.ecompetences.eu/e-cf-3-0-download/>
- 30 ICT Professional Role Profiles versie 2.0, gebaseerd op e-CF 3.0: CWA 16458-1:2018 (gratis)
<http://www.ecompetences.eu/ict-professional-profiles/>

Bouwsteen: Onderwijs, training en certificatie

Organisaties verlangen ICT-professionals met de "juiste vaardigheden op de juiste plaats en op het juiste moment". Aanbieders van hoger onderwijs kunnen niet volledig aan deze eisen voldoen en tegelijkertijd hebben veel ICT-professionals in de loop van hun carrière expertise opgedaan zonder formele kwalificaties.

Het is daarom noodzakelijk om het naast elkaar bestaan van verschillende ontwikkelpaden te erkennen en te ondersteunen. Certificeringen, kwalificaties, niet-formeel leren en informeel leren zijn componenten van de loopbaanontwikkeling van een ICT-professional die elkaar ondersteunen en ze getuigen van de competenties van een individu.

Binnen deze bouwsteen worden ook initiatieven uitgewerkt m.b.t. e-Leadership en richtlijnen ten behoeve van het ontwikkelen van curricula.

Projectstatus:

Medio 2018 is een projectvoorstel ingediend met titel "ICT, e-leadership and innovation Curriculum guidelines". De volgende deliverables zijn voorzien:

- Richtlijnen weergegeven in een handboek:
 - Generieke richtlijnen over het ontwerpen, ontwikkelen, onderhouden, aanpassen en vergelijken van ICT-curricula met betrekking tot de EN 16234-1 "e-CF".
 - Verschillende paden voor verschillende belanghebbenden op basis van hun behoeften en ontwikkeld met behulp van bestaande instrumenten voor e-Leadership-training.
 - Verzameling van nieuwe innovatiecompetenties.
- Een model over ICT-inhoud, het verbinden van leerresultaten met EN 16234-1 "e-CF" -competenties, e-Leadership-competenties en innovatiecompetenties:
 - De beschrijving van de leerresultaten zal gebaseerd zijn op de handleiding van het Cedefop "Definiëren, schrijven en toepassen van leerresultaten, een Europees handboek" (<http://www.cedefop.europa.eu/en/news-and-press/news/new-european-handboek-learning-resultaten>)
 - Telkens wanneer dit relevant is, zal het handboek voorbeelden geven om principes te illustreren.

CEN downloads:

- nog geen

Bouwsteen: Bodies of Knowledge

Medio 2018 is een projectvoorstel ingediend met titel "Foundational Body of Knowledge". De primaire doelstellingen van het voorgestelde project en de uiteindelijke deliverables zijn een nieuw EN "Europees Body of Knowledge voor het ICT-beroep (ICT BoK)" en een ondersteunende TR "ICT BoK-methodologie en gebruikershandleiding". De scope van de Bok zal de ICT-gebruikers uitsluiten, maar het gehele scala van ICT-professionals bestrijken zoals gedefinieerd door de dekking van de EN 16234-1 "e-CF".

Toekomstige projecten zouden ook BoK's kunnen ontwikkelen voor specifieke expertisegebieden.

Projectstatus:

In het projectvoorstel "Foundational Body of Knowledge" zijn de volgende deliverables voorzien:

- Eerste release van EN "European Foundational Body of Knowledge for the ICT Profession (EU ICT BoK)".
- Eerste release van TR "ICT BoK-methodiek en gebruikershandleiding".
- Verwachte doorlooptijd: 27 maanden.

CEN downloads:

- nog geen